

Przedmiotowy System Oceniania w PSP 24 im. „Przyjaźni Narodów Świata”

- Przedmiot:** Przyroda
- Nauczyciel:** Barbara Szwach
- Klasa:** IV, V, VI
- Obowiązkowe podręczniki i zeszyty ćwiczeń:**
- M.Marko-Worłowska, F.Szłajfer, J.Stawarz**”Tajemnice przyrody” podręcznik klasa IV
Nowy atlas „Przyroda.Świat wokół nas”
J.Ślósarczyk, R.Kozik, F.Szłajfer”Tajemnice przyrody” podręcznik klasa V
Nowy atlas „Przyroda Świat wokół nas”
J.Stawarz, F.Szłajfer,H. Kowalczyk „Tajemnice przyrody” podręcznik klasa VI
Nowy Atlas „Przyroda Świat wokół nas”
- Obowiązkowe wyposażenie ucznia na zajęciach:**
 Zeszyt w kratkę, atlas na wybrane lekcje podane przez nauczyciela, brudnopis, ołówek gumka, linijka, wyposażenie na wybrane zajęcia: szary papier, blok techniczny i rysunkowy, farby, kredki, pisaki, wycinanka, papierowa teczka.
- Jak będą sprawdzane wiadomości i umiejętności ucznia?**

Co podlega ocenie	Ile razy w semestrze	Skala ocen
Sprawdziany zapowiedziane po zakończeniu modułu	Do 4-7	1-6,
Próbne sprawdziany kompetencji, sprawdzian kompetencji(w klasie 6), sprawdzian na „wejściu”(w klasie IV)	1-4	1-5
Niezapowiedziane kartkówki z 2-3 ostatnich lekcji	5-6	1-5
Odpowiedzi ustne z 2-3 ostatnich lekcji	Do 1-3	1-5
Prezentacja wyników pracy zespołowej lub indywidualnej	Do 1-2	1-5
Wielokrotny i wartościowy udział w dyskusji na lekcji		5-6
Czytanie tekstów, rozumienie i odczytywanie znaczeń	Do 2	1-5
Prowadzenie obserwacji, wykonywanie doświadczeń	Do 3	1-6
Prace długoterminowe z uwzględnieniem estetyki i terminowości	1-3	1-6
Prace domowe o dużym stopniu trudności, W tym formułowanie wypowiedzi ze świadomością celu, graficzne przedstawianie danych	5-6	1-6
Prowadzenie zeszytu, estetyka zapisu	1	1-5
Współpraca w grupie	1-3	1-5
Aktywność na lekcji, przygotowanie do lekcji	Do 2	1-5
Korzystanie z informacji	do 2	1-5
Wykorzystanie wiedzy w praktyce	Do 2	1-5

Z prac pisemnych uczeń otrzymuje ocenę wyrażoną stopniem zgodnie z zasadami:

0-29% punktów ocena niedostateczna, 30-49% punktów ocena dopuszczająca, 50-69% punktów ocena dostateczna, 70-84% punktów ocena dobra, 85-100% punktów ocena bardzo dobra

90% punktów w teście o wyższym stopniu trudności.

Do oceny z granicznej liczby punktów dodaje się plus lub minus.

Próbne sprawdziany kompetencji traktowane są jako sprawdziany, których się nie poprawia na konsultacjach.

Prace domowe mogą być oceniane wybiórczo.

Prace domowe o małym stopniu trudności ocenia się plusem lub minusem.

Prace domowe skopiowane z Internetu ocenione będą na ocenę dopuszczającą.

Brak zeszytu przedmiotowego, jeśli na lekcję należało odrobić zadanie domowe – ocena niedostateczna za zadanie domowe.

Brak zeszytu przedmiotowego na lekcji – uczeń zapisuje polecenie na kartce w brudnopisie i wkleja kartkę do zeszytu.

Do każdej oceny może być dodany plus lub minus.

Sprawdzanie i ocenianie wiedzy, umiejętności uczniów z przyrody w proponowanych formach umożliwia nauczycielowi diagnozowanie, analizowanie czynionych przez uczniów postępów oraz doskonalenie organizacji i metod pracy nauczyciela.

8. Sposoby gromadzenia informacji o postępach uczniów.

Informacje o postępach uczniów gromadzone są w dzienniku lekcyjnym, prace kontrolne przechowywane są do końca roku szkolnego w szkole i udostępniane rodzicom lub uczniom na konsultacjach, wywiadówkach lub po wcześniejszym ustaleniu terminu.

9. Zasady zgłaszania nieprzygotowania.

Uczeń może być dwa razy nieprzygotowany do odpowiedzi ustnej lub kartkówki lub może nie mieć zadania domowego. Zgłasza przed lekcją nauczycielowi. Nauczyciel odnotowuje w dzienniku na stronie ocen” np.” Każde następne nieprzygotowanie to ocena odpowiadająca jego umiejętnościom i wiadomościom w danym momencie.

Na sprawdzian uczeń powinien być zawsze przygotowany.

Uczeń może być raz nieprzygotowany do lekcji (brak materiałów, brudnopisu itp.), każde następne nieprzygotowanie obniża jego wartość pracy na lekcji, pracy w grupie – zostaje obniżona ocena.

10. Wymagania szczegółowe na poszczególne oceny

Ocena celująca:

Otrzymanie nagrody w wojewódzkim konkursie przyrodniczym lub

Średnia ocen z prac pisemnych: 5,5 do 6,0 (bez poprawy sprawdzianów), przystąpienie do konkursu szkolnego przyrodniczego i uzyskanie określonej ilości punktów i nagroda albo wyróżnienie w konkursie pozaszkolnym. A ponadto:

Wiedza: dysponuje wiadomościami znacznie wykraczającymi poza treści przedstawione na lekcji, zawsze używa poprawnej terminologii przyrodniczej, z łatwością dostrzega związki przyczynowo-skutkowe w zjawiskach przyrodniczych, przedstawia zintegrowane wiadomości z różnych źródeł informacji, w dyskusji używa ważkich merytorycznie argumentów.

Umiejętności: krytycznie i kreatywnie analizuje wiadomości przyrodnicze pochodzące z różnych źródeł, gromadzi materiały przydatne na lekcji w formie portfolio lub teatki zainteresowań, prezentuje wiedzę przyrodniczą na forum szkoły i pozaszkolnym, problemy przedstawiane na lekcji rozwiązuje w sposób twórczy, samodzielnie formułuje problemy i stawia hipotezy, tworzy uogólnienia, wiąże teorię z praktyką.

Postawa: samodzielnie przygotowuje środki dydaktyczne przydatne na lekcji przyrody, uczestniczy w konkursach o tematyce przyrodniczej w szkole i poza nią, inicjuje działania korzystne dla środowiska przyrodniczego, pełni różne role pracując w zespole, potrafi skutecznie porozumiewać się w różnych sytuacjach, organizuje pomoc kolegom mającym trudności w nauce przyrody.

Ocenę tę otrzymuje również uczeń, który jest laureatem lub finalistą konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim.

Ocena bardzo dobra:

Średnia ocen z prac pisemnych: 4,50 do 5,49 (bez poprawy sprawdzianów). A ponadto:

Wiedza: zna i posługuje się w pełnym zakresie wiadomościami wprowadzonymi na lekcjach przyrody, w swoich wypowiedziach używa poprawnego języka terminów przyrodniczych, rozumie iż w zjawiskach przyrodniczych występują związki przyczynowo-skutkowe, przedstawia wiadomości z różnych źródeł informacji, przedstawia swoje wiadomości w dyskusji dydaktycznej.

Umiejętności: ocenia przydatność do lekcji wiadomości przyrodniczych pochodzących z różnych źródeł, zbiera interesujące go materiały w celu przedstawienia ich na lekcji, przedstawia swoją wiedzę na forum klasy, wyciąga prawidłowe wnioski z przedstawionych mu przesłanek, znajduje drogi prowadzące do rozwiązania problemów, zdobyta wiedza odnosi do działalności praktycznej.

Postawa: jest zawsze aktywny na zajęciach, bierze udział w konkursach o tematyce przyrodniczej, przejmując inicjatywę innych osób i ją realizuje, pełni w sposób odpowiedzialny różne role pracując w zespole, stara się podejmować zadania i realizować je w pełni, stara się być twórczy, chętnie dzieli się swoimi pomysłami z grupą, odrabia zadania domowe na miarę swoich możliwości.

Ocena dobra:

Średnia ocen z prac pisemnych: 3,50 do 4,49. A ponadto:

Wiedza: zna i posługuje się w znacznym stopniu wiadomościami wprowadzonymi na lekcjach, stara się używać pojęć typowych dla przyrody, wyjaśnia na przykładach związki przyczynowo-skutkowe w zjawiskach przyrodniczych, przedstawia dodatkowe wiadomości na tematy które go szczególnie interesują, stara się przedstawiać swoją wiedzę w dyskusji.

Umiejętności: dostrzega możliwości uzyskania wiadomości przyrodniczych z różnych źródeł, posiada materiały na temat zagadnień które go szczególnie interesują, wyciąga prawidłowo ogólne wnioski z przedstawionych faktów, poszukuje dróg rozwiązań problemu, stosuje zdobyta wiedzę w praktyce.

Postawa: stara się czynnie uczestniczyć w zajęciach, zapoznaje się z zadaniami konkursów przyrodniczych, współpracuje w realizacji inicjatyw grupowych, umiejętnie współpracuje w zespole, prawidłowo wykonuje przydzielone mu zadania, stara się akceptować i wspierać twórczość innych osób, zdarzają się nieliczne braki w odrabianiu zadań domowych.

Ocena dostateczna:

Średnia ocen z prac pisemnych: 2,50 do 3,49. A ponadto:

Wiedza: zna i rozumie podstawowe pojęcia wprowadzone na lekcji, orientuje się w podstawowych problemach dotyczących przyrody, podaje przykład zjawiska i opisuje związki przyczynowo-skutkowe w nim zachodzące, zetknął się z nagłośnionymi w mediach zagadnieniami przyrodniczymi, sporadycznie bierze udział w dyskusji na tematy przyrodnicze.

Umiejętności: czasem korzysta z różnych źródeł wiedzy przyrodniczej, sporadycznie posiada wybrany materiał informacyjny z przyrody, ukierunkowany potrafi : wyciągnąć ogólne wnioski z przedstawionych informacji, rozwiązać prosty ,typowy problem, stosować zdobyta wiedzę w typowych sytuacjach życia codziennego.

Postawa: czasem przejawia aktywność w zajęciach, współpracuje z grupą, nie utrudnia pracy zespołowej, wykonuje proste zadania samodzielnie, akceptuje i rozumie twórczość innych osób, odrabia część zadań domowych.

Ocena dopuszczająca:

Średnia ocen z prac pisemnych: 1,50 do 2,49. A ponadto:

Wiedza: z pomocą nauczyciela potrafi wyjaśnić znaczenie ważniejszych pojęć wprowadzanych na lekcjach, w małym zakresie orientuje się w zagadnieniach przyrodniczych, z pomocą nauczyciela opisuje potoczny językiem przykład zjawiska przyrodniczego, nie zna dodatkowych informacji przyrodniczych, na ogół nie bierze udziału w dyskusji.

Umiejętności: nie korzysta z innych źródeł informacji przyrodniczych, nie gromadzi informacji przyrodniczych, przy dużej pomocy nauczyciela potrafi: odtworzyć wniosek podany przez inną osobę, odzworować proste rozwiązanie problemu, powtórzyć usłyszany sposób zastosowania praktycznej wiedzy.

Postawa: potrafi przygotować wspólnie z grupą proste zadanie na lekcji, współpracować z grupą, wspomagać pracę zespołu, częściowo wykonać proste zadanie, akceptować twórczość innych osób, odrabia sporadycznie zadania domowe, posiada uzupełniony zeszyt przedmiotowy.

Ocena niedostateczna:

Średnia ocen z prac pisemnych: poniżej 1,50.

Wiedza: nie zna podstawowych pojęć i zagadnień wprowadzonych na lekcji, nie orientuje się w problematyce przyrodniczej, nie zna zjawisk przyrodniczych, nie dostrzega związków przyczynowo-skutkowych, nie interesuje się tematyką przyrodniczą, w ogóle nie bierze udziału w dyskusji.

Umiejętności: nie interesują go inne źródła zdobywania wiedzy z przyrody, nie wykazuje zainteresowań do pogłębiania swojej wiedzy z przyrody nawet przy dużej pomocy nauczyciela, nie potrafi, nie umie: odtworzyć wniosku podanego przez inną osobę, odzworować prostych rozwiązań problemu, powtórzyć usłyszanego sposobu zastosowania praktycznej nauki.

Postawa: nie wykazuje aktywności, blokuje aktywność innych (np. ośmieszając kolegów), nie współpracuje w grupie, nie widzi potrzeby pracy w zespole, nie chce wykonać prostego zadania, nie akceptuje twórczości innych osób, nie widzi sensu ich działań, nie odrabia zadań domowych, nie prowadzi zeszytu przedmiotowego.

Ocena na półrocze lub koniec roku może być podwyższona o jeden stopień, jeśli uczeń jest aktywny na lekcji, zawsze przygotowany, posiada odrobione zadania domowe.

Dla uczniów posiadających opinie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej kryteria oceniania są dostosowane do ich poziomu umiejętności i możliwości.

Wymagania edukacyjne:

1. Wymagania podstawowe obejmują elementy treści najważniejsze w uczeniu się przyrody, łatwe dla ucznia nawet mało zdolnego, o niewielkim stopniu złożoności, często powtarzające się w programie nauczania, dające się wykorzystać w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych, określone programem nauczania na poziomie nie przekraczającym wymagań zawartych w podstawie programowej.
2. Wymagania rozszerzające obejmują elementy treści istotne w strukturze przedmiotu, bardziej złożone, mniej przystępne aniżeli elementy treści zaliczone do wymagań podstawowych, o zakresie przekraczającym wymagania zawarte w podstawie programowej, przydatne w opanowaniu treści z przyrody, wymagające umiejętności stosowania wiadomości w sytuacjach typowych według wzorów i przykładów znanych z lekcji i z podręcznika.
3. Wymagania dopełniające obejmują pełny zakres treści określonych programem nauczania, treści złożone, trudne, ważne do opanowania, wymagające korzystania z różnych źródeł, umożliwiające rozwiązywanie problemów, stanowiące efekt samodzielnej pracy ucznia, zapewniające wykorzystanie wiadomości dodatkowe.
11. **Zasady poprawy ocen cząstkowych, semestralnych, rocznych.**
Uczeń może poprawić oceny cząstkowe na konsultacjach. Prace pisemne (należy zgłosić na dzień wcześniej) uczeń poprawia na konsultacjach. Oceny cząstkowe uczeń poprawia do 4 tygodni po otrzymaniu informacji o ocenie. Uczeń nie może poprawić ocen z próbnych sprawdzianów kompetencji oraz ze sprawdzianów na „wejściu” i na „wyjściu”. Poprawa sprawdzianów i kartkówek może być ustna. Kierunków i skali nie poprawia się.
- Zasady podwyższania przewidywanych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych.**
 1. W sytuacji, kiedy uczeń spełnił wymagania edukacyjne na daną ocenę, ale nie spełnił wszystkich kryteriów wymaganych na tę ocenę i w związku z tym przewidywana śródroczna lub roczna ocena klasyfikacyjna jest niższa, może ubiegać się o jej podwyższenie.
 2. Uczeń lub jego rodzice (opiekunowie) wnioskują o podwyższenie przewidywanej oceny do nauczyciela w terminie do 7 dni od poinformowania ucznia o przewidywanej ocenie śródrocznej lub rocznej.
 3. Na wniosek ucznia lub jego rodziców (opiekunów) nauczyciel wyznacza termin i formę umożliwiającą podwyższenie przewidywanej oceny śródrocznej lub rocznej.
 4. Nauczyciel określając formę umożliwiającą uczniowi podwyższenie śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej bierze pod uwagę kryteria oceniania z przedmiotu, których do czasu wystawienia oceny uczeń nie spełnił.
 5. O terminie i formie umożliwiającej podwyższenie śródrocznej lub rocznej oceny nauczyciel informuje ucznia lub jego rodziców (opiekunów).
 6. Podwyższenie przewidywanej śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej odbywa się w określonej przez nauczyciela formie najpóźniej 7 dni przed radą klasyfikacyjną.
12. **Zasady postępowania w przypadku nieobecności uczniów na sprawdzianach pisemnych.**
Uczeń nieobecny na sprawdzianie pisemnym ma obowiązek napisać go w terminie:
 - 14 dni po jego powrocie, gdy jego nieobecność nie przekracza 3 dni, uczeń może napisać sprawdzian na lekcji przyrody lub konsultacjach, zgłaszając wcześniej.
 - Do 4 tygodni po jego powrocie, gdy nieobecność jest dłuższa, uczeń pisze na lekcji lub konsultacjach zgłaszając wcześniej nauczycielowi.W przypadku nie zgłoszenia się w wyznaczonym terminie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
13. **Zasady postępowania w przypadku nieobecności ucznia na zajęciach.**
Uczeń ma obowiązek przepisać informacje w zeszycie na następną lekcję i samodzielnie korzystając z podręcznika opracować materiał. Może zgłosić się na konsultacje i uzupełnić braki wiedzy.
14. **Dostosowanie wymagań dla uczniów o specyficznych potrzebach edukacyjnych.**
Uczniowie o specyficznych potrzebach edukacyjnych będą mieli dostosowane wymagania do swoich potrzeb i dysfunkcji, np. wydłużony czas pisania sprawdzianu, wydłużony czas odpowiedzi, dostosowane ocenianie prac pisemnych do dysfunkcji ucznia.
15. **Zasady pracy z uczniem zdolnym.**
Uczeń zdolny otrzyma dodatkowe zadania na lekcji i poza nią. Podana zostanie mu dodatkowa literatura do przeczytania, będzie miał możliwość wykonywania dodatkowych doświadczeń lub możliwość prowadzenia doświadczenia wspólnie z nauczycielem, będzie miał możliwość prowadzenia części lekcji po uzgodnieniu z nauczycielem, będzie miał możliwość pogłębiania swojej wiedzy wykraczającej poza wiadomości w szkole na konsultacjach.
16. **Wspieranie samodzielnego rozwoju ucznia.**
Uczeń na zajęciach, konsultacjach, kole przyrodniczym, itp. otrzyma informacje o tytułach książek z interesującego go zagadnienia, strony internetowe, na konsultacjach lub zajęciach koła może pogłębiać swoją wiedzę na wybrany temat, będzie informowany o konkursach wiedzy.
17. **Sposoby i formy informowania rodziców o postępach dziecka.**
Rodzice informowani będą o postępach dziecka na wywiadówkach lub w czasie ustalonych konsultacji. Dziecko informowane jest na bieżąco. Wszystkie oceny dziecka są jawne.
18. **Zasady zapoznawania rodziców z poprawionymi pracami kontrolnymi**
Każdy uczeń ma obowiązek wpisywania uzyskanych ocen ze sprawdzianów i prac kontrolnych w swoim zeszycie przedmiotowym. Brak informacji o wynikach sprawdzianu jest sygnałem dla rodziców o słabej ocenie lub brakach w zeszycie. Zapis ocen w zeszycie przedmiotowym nie będzie sprawdzany przez nauczyciela. Rodzic podpisuje się pod informacją o ocenie ze sprawdzianu.
19. **Sposoby informowania uczniów o ich postępach i osiągnięciach.**
Wszystkie oceny są jawne dla ucznia. Na lekcji uczeń otrzymuje poprawione prace kontrolne do wglądu. Jeżeli uczeń w tym dniu jest nieobecny może poprosić na kolejnej lekcji o informację o ocenie, ale pracę kontrolną sprawdza na konsultacjach.